

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Sermones magistri Nicolai deniise sacre pagine professoris

Sermones Estiuales De Tempore

Denisse, Nicolas

[Augsburg], 1510

VD16 N 1513

Sermo v.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30616

lter ponit z ordiat ad vltimū finē. Hmōi spes erat in iuda machabeo. de q̄ dicit. ij. Mach. xv. Machabeus semp̄ fidebat cū oim spe auxiliū sibi a dño affutur. **S**econdū ē spes amplexanda. Hec est virtus theologica faciens in deū redēret sibi inniti. Hec autē spes p̄ncipalr respicit b̄titudinē eternā. secundario autē alia q̄ petunt a deo in ordine ad b̄titudinē eternā. vt dicit Tho. ij. q. xvij. **T**ertīa est spes detestanda q̄ vitz nō deo s̄ creature inuititur. Sap. ij. Vacua spes illoz: hmōi est spes eoz q̄ f̄idūt i sua iusticia Lu. xvij. dē dñs ad q̄da q̄ i se f̄idēbāt tāq̄ iusti z c. Hec ē fallax. qz vt dicit Greg. Sepe sorder i oculū dicit qd̄ fulget in oculū opant. Itē spes eoz q̄ cōfidunt in sua sapia vt fuerunt pbi. Aug. in solit. Audiuim⁹ z vidim⁹ multos sua sapia in celos ascendisse: z eoz animas in abyssos perisse. qd̄ vtiqz non sine timore recolō: et sine magno timore non confiteor. Ideo Luc. xj. Vide ergo ne lūmē qd̄ in te est tenebre sint. Itē spes eoz q̄ cōfidunt in sua potentia vt schmacherib rex assyrioz. de q̄ h̄t Esa. xxxvj. et. xxxvij. q̄ in multitudine exercitū confidebat zc. Nota h̄storā q̄ etiā plenius z expressius h̄t. iij. Reg. xvij. et. xix. Et nota miser finē ei⁹ Lu. j. Deposuit pot. de sede. et Baruch. ij. ca. Ubi sunt p̄ncipes gentiū zc. sequit. Exterminati sunt zc. Itē spes eoz q̄ confidūt in sua prudentia q̄ sciūt dare astuta p̄silia q̄nqz ad opprimēdos simplices Esa. xxx. Ne q̄ pfundū estis cordētales aut cōfundunt. **E**xēplū. ij. Reg. xvij. de achibētopbel. vide ibi quō confusus laq̄o se suspēdit. Est etiā notabile exēplū de aman. lib. Hester. Itē spes eoz q̄ confidunt in diuitiaz abundantia: q̄ vt dicit Greg. Tanto amore diligūt transitoria vt totā spem suā ponāt in eis p̄s. Ecce hō q̄ non posuit deū adiutorē sibi: sed sperauit i multitudine diuit. su. Sed spes talū p̄bit. Job. xvij. Diues cū dormit. nihil secū afferet. Apertiet oculos suos z nihil inueniet: app̄ebēdet eū q̄i aq̄ inopia: opprimet eū tēpestas. tollet eū vent⁹ vrens. Itē spes eoz q̄ f̄idunt in amicōz pluralitate: affinitate aut cōsanguinitate. Hiere. xvij. Male dicit hō q̄ cōfidit in hoier: z ponit carnē brachiū suū. Itē spes illoz q̄ confidunt in vite diutur/

nitate. Greg. in mora. Reprobōz mentes erga dies vite p̄ntis tanto amore constringunt. vt semp̄ appetāt bicyuere: quatin⁹ si valerent viuendi cursū desideraret nuncq̄ finire. Hec autē spes a deo seducit vt vitē ueniat aliq̄s q̄ in mortis articulo posit⁹ nō speret adhuc euadere. **E**xēplū. ij. mach. ix. de impiissimo antiocho q̄ a deo percuss⁹ plaga insanabili: ita vt de ei⁹ corpe p̄mes scaturirent ac viuentes in dolorib⁹ carnes ei⁹ effluerēt z illius fetore exercat⁹ grauaretur: dicebat tñ Ego infirmitate graui dephensus necessariū duxi p̄ cōi vtilitate curam h̄re nō desperans memetipm: s̄ multā spem h̄ns effugēdi infirmitatē. Ecce in desperatissimo statu posit⁹ non desperabat z de negocijs extrinsecis curam h̄ns: d̄ salute aie nō curabat. Hoc mō fere oēs in extremis excecant. **Q** vana spes mortaliū. Sap. v. Spes impij q̄si lanugo ē q̄ a vento mouet: z tanq̄ spuma gracilis q̄ a vento dispergit: z tāq̄ fum⁹ q̄ a vento diffusus est: z tanq̄ mēoria hospiti⁹ vlt⁹ diei p̄tereunt.

Tertiar. Aud. zc. Videte q̄ f̄atuū z piculosū ē spem h̄re in hūanis reb⁹ et corp̄ib⁹: cū lex dicat. Quid erit stabile z immobile inf̄ hoies vt nullā patiat mutatio nē cū ois n̄t act⁹ sub p̄petuo motu p̄sistat. ff. de iudicijs. l. Proponēbas. Et in autentica d̄ alienatiōe z p̄mutatiōe i reb⁹ eccl̄ia/ stic⁹. coll. p̄ima. §. Et non. z de p̄se. di. v. Ne tales. Manere i vno statu nō ē corporū natura: nec sp̄ q̄scere In talib⁹ q̄ nō est sperādū. An secur⁹ sit debilis q̄sq̄ imites baculo arūdineo/ aut hō ex̄ns in nauī q̄sita vndiqz ipulsa a maris tēpestate. Expone z applica notādo illd̄ Senec. ad lu. Noli tranquillitati hūic f̄idere/ mōmēto mare euertit. z plerūqz vbi luserit nauigia sorbēt

Dñica. v. post Trinitatis.
Sermo. v.

Noli timere.
Qui ei vult vitā diligere z viderē dies bonos cohibeat linguā suā a malis z labia ei⁹ ne loq̄nt̄ doli: declinet autē a malis z faciat bonū. j. Pe. ij. Qui sic faciet: nō habebit causam timēdi

Domínica. V. post Trínita.

In his aut̄ p̄bis horreatur ad tria
Primo ad lingue repp̄sionem. cobibeat
Sec̄do ad mali opis (língua sua r̄c̄
enitacionē. declinet aut̄ a malo.

Tertio ad boni opis executionē. r̄ fáci/
at bonum. **D**e p̄mo Ec̄c̄i. xxvij. Attē/
de ne forte labar̄ i língua. **D**e alijs du
obus d̄r P̄s. Diuerte a malo r̄ fac bonū.

Noli timere.

Primo ar. An cavēdus sit timor: **D**
sic. q̄ dixit d̄ns Petro. Noli timere.

Potra. Ec̄c̄i. j. Qui sine timore ē: n̄ po/
terit iustificari. **R**oḡo. In. iij. sniaz. vi.

xxij. ponunt multe sp̄s timoris. Ad p̄/
sens aut̄ distinctionē trínēbrē t̄m faciam?

Est em̄ q̄dā timor horribilis. et iste est in
dānat̄. Sap. v. Vidētes turbabūt timo
re horribili. Ipsi q̄ppe dānat̄ sūt sic onis

q̄ a lupo deuorat: q̄ timēdo morit̄ r̄ mori
endo timet. ita q̄ q̄libet eoz dicere p̄t il/
lud p̄s. Timor r̄ tremor venerūt sup me: r̄

contererūt me tenebre. Un̄ Judith. xiiij.
Intolerabilis timor r̄ tremor cecidit sup

eos. Est em̄ timor cū oi deipariōe. Ille q̄
timor est nob̄ sūmope p̄cauēdus. **S**ec̄do

est timor vitupabilis. Et iste est in hoib̄
mūdānis q̄ nimis timent subire corpales

penas v̄l suscipe corpales penurias v̄l in/
dígētiās: aut̄ incurere mundanoz p̄so/
nales inimicitias. Et iste p̄trariat̄ chari/
tati. Hic q̄ fugiendus est. Unde Esaie. ij.

Quis tu vt timeas ab hoie mortali r̄ a fi
lio hois q̄ q̄si senū arefcet/et oblit̄ es d̄ni

creatoris tui. **T**ertio est timor laudabil:
q̄ vicz timet offensa dei. Et iste est in ho/
nis: nec est cavēdus sed habēdus. Deut̄.

vj. D̄n̄m deū tuū timebis. Hoc p̄ r̄n̄sōe.

Pro fūdamēto. In timore r̄ alijs pas/
sionib̄ animi atq̄ in oib̄ opib̄ obseruan
dus est modus debitus: vt vicz fiāt vbi et

q̄n r̄ fm q̄ oprz. **H**oraci⁹ in sermōib̄. Est
mod⁹ i reb̄: sūt certī deniq̄ fines Quos

v̄ltra ve citra neq̄t p̄sistere rectū. Un̄ etiā
Arist. iij. Est. oñdit aliq̄ue timore eē vi/
tupabilē q̄. s. opponit̄ p̄tuti fortitudinis: r̄

aliq̄ue laudabilē. q̄a d̄t q̄dā esse q̄ timere
bonū est: puta isamīā. Et laudat̄ t̄n fortz

q̄ tribilia n̄ timet. Lū q̄ q̄rit̄ An timor r̄c̄.
Dic̄t̄n̄. vt s̄. Post r̄n̄sione aut̄ dicas. Est
aut̄ diligēnt̄ notandū q̄ sic timore h̄ie de/
bem⁹ vt erubescam⁹ culpā cōmissam r̄ p̄l⁹

dei offensam/diūināq̄ timeam⁹ iusticiam.

Et iste timor retrahit a malo r̄ iducit ad
bonū. **D**e p̄mo puer. xv. Per timore d̄ni

declinat oīa p̄ malo. Audite o p̄ctōres: lu
xuriosi: sup̄bi r̄c̄. q̄d vos in pctis detinet.

Lerte defect⁹ timoris. **D**e sc̄do Ec̄c̄i. xv.
Qui timet d̄n̄m faciet bona. Audite acti

diosi r̄c̄. Et vñ defect⁹ timoris: **L**erte ex
defectu p̄sideratiōis. q̄ vicz hō nō consi/
derat q̄ntū pctā deo displicēat: r̄ q̄ graue

penā ex ip̄s a d̄qrāt. Nō est dubiū si hec
artēte p̄siderat̄: timet̄: r̄ h̄eros suppo

nerēt ad onera p̄nie r̄ bona opa p̄tutis.

Figura Gen. xlij. **I**sachar accubās inf
termios/supposuit h̄eros ad portandū.

Expone. **I**sachar iterprat̄ vir m̄cedem
vidit. et sigt̄ eum q̄ sepe cōsiderat merce/
dē vite et̄ne q̄ p̄ pctm̄ amittit: r̄ p̄ bonum

op⁹ adq̄rit̄. **I**s accubat̄ inf̄ termios. s. di/
uine iusticie quā timet: r̄ diuine mie in q̄ cō
fidit̄. v̄l inf̄ termios p̄mij bonoz r̄ suppli/
cij maloz: r̄ sic aniat̄ ad opa p̄nie r̄ ad bñ

vitendū: nec timet labore: q̄m̄ sic d̄r Aug.
Si labor terret/merces iurat.

Sec̄dus ar. In p̄ced. r̄c̄. In hoc d̄i/
cendū de tripl̄ci cōsideratione sub/
leuatiua sp̄i.

Prima est p̄sideratio diuine miseratiōis
Sec̄da est p̄sideratio n̄re opatiōis.

Tertia est p̄sideratio sc̄te interuētiōis.

Prima igit̄ r̄c̄. Sap. xj. **P**arcis oib̄ q̄a
tua sunt. **T**ā misericors ē d̄ns q̄ etiā pctō/
ri offert mīaz quā petere non auder. patet

Lu. xxij. in latrone q̄ petijt vt memoriā
ei⁹ h̄ret. **E**t d̄ns p̄tinuo d̄r. **H**odie mecū

eris in paradiso. **H**ec aut̄ mīa maxie appuit
in ope redēptōis. **R**o. vij. **Q**ui p̄p̄io filio

nō peccat: s̄ p̄ nob̄ oib̄ tradidit̄ illū: quō
nō oia cū illo nob̄ donauit. **I**s r̄ **H**er. sup

illd̄ **C**an. ij. **C**lūba mea i forātib̄ perre
Clau⁹ penetrās: clauis referās fact⁹ ē mī

hi vt videā volūtate d̄ni. **Q**uid em̄ videā
p̄ forāme: clamat clauis: clamat vulnus.

Is d̄. **P**ater arcāū cordis p̄ forānia cor
poris. patet illd̄ magnū pietat̄ sac̄m. pa

tent viscera mie i q̄b̄ visitauit nos oriens
ex alto. **I**n q̄ ei clar⁹ q̄ i vulnerib̄ tuis elu
xisset q̄ tu d̄ne suavis es r̄ mitis r̄ multe
mie. **I**s d̄ sup̄ can. **P**uto iā sp̄nere me n̄ po/
terit̄ ch̄s/os de ossib̄ meis r̄ caro de car
ne mea. **H**ic. **P**rebet ap̄d deū hoī fiduciā

de hō. est em spes magna penitentibz qd
aduocat nō fact⁹ est iudex nō. j. Jo. ij. Si
qs peccauerit: aduocatū habem⁹ apud pa
trē iesum chm zc. Innuīt p̄grega Bern.
Tres causas sperādī in dei mīseratōe di.
Trina mīderatio i quibus tota spes mea
consistit.

Charitatē adoptionis.

Charitatē pmissionis

Et prārem redditōis.

De pmo Glo. sup illud **Matth. vj. Dī nō**
In hō dat fiducia. Quid em negabit filijs
q̄ iā dedit q̄ p̄ est. De scdo Rho. xv. Per
patientia z solationē scripturaz spem ha
beamus. De tertio Eccl̄s. vij. Sermo il
lius p̄tate plen⁹ est. Scda est mīderatio

nre virtuosē opationis **Gre. in moī. Lum**
opus crescit p̄mij fiducia crescit. Jo Titū
ij. Sobrie z iuste z pie uiuam⁹ in hō seculo
expect. beatā spem. Secur⁹ de re q̄ bonū
pignus apud se hz: sic sunt securi de regno
celoz q̄ pign⁹ hnt spūscī. ij. Coz. j. Qui
dedit pign⁹ spūs in cordibz nris. Itē cer
tus esse pōt de re q̄ uenalis est q̄ p̄ciū hz
apud se: sic cert⁹ eē dz de regno eterno qui
mktas tribulationes sustinuit q̄b emittur.

Gre. in mo. Scti viri q̄ labores exhibet
tot remuneratōis sue pignora itra spei
cubiculū clausa tenet. Is secur⁹ esse pōt d
regno futuro cui iā in p̄nti datū est sup se:
ipm regnare. Bern. Non est via ad regnū
sine p̄mitijs regni: nec sperare pōt regnuz
celestē cui non super membra p̄p̄ia regna
te adhuc donat. Tertia est mīderatio s̄a
ete interuentōis. p̄mo b̄tē p̄ginis matris
dei. Cui cantat eccl̄ia Salue regina mīse/
ricordie vita dulcedo z spes nra. Itē ange
loz q̄ bonū nrm desiderant z de ipso gau
dēt Luc. xv. Gaudiū est angelis dei sup
vno pctōre p̄niam agente. Itē scdōz oim.
p̄s. Leuaui oculos meos Amōres: vñ ve/
niet auxiliū mibi. Dōtes spirituales sūt
scī. Et sic dicit Guillerm⁹ lugduñ. Dul
tā debem⁹ h̄re fiduciā in scīs illis / specia
līf de q̄z pietate plā habem⁹ argumēta q̄
scz legunt in hac vita fuisse pietat⁹ emine
tis. Exemplū de b̄tō nicolao: de q̄ legit
q̄ erat valde compatēs z sup afflictoz p̄a
gestans viscera. Et de b̄tō martino q̄ diui
sit palliū paup̄. Et de multz alijs: mktā s̄i
milia legunt. Propterea d̄t Bern. ser. ij.

o oibz scīs. Sane vt gl̄iam q̄ a solo deo ē
sperare liceat. sūmope a nobis desiderāda
sunt suffragia scdōz.

Tertiar. **Au. zc. Horate itaqz qd lex**
dr. Dēz spem nraz ad solā referre de
bem⁹ fūme charitatē spūdentia a q̄ mūdī
elementa z eoz dispositio p̄cesserūt: sine q̄
nō est armis vel ingenio p̄fidendū. L. de
ve. iu. enucleando. l. j. z de pe. dif. ij. c. Ad
huc instāt. Quicūqz iuocauerit nomē dñi
salu⁹ erit. Quidō q̄ sperandū est ip̄ dño. Au
dite. Si rex esset clemēs z p̄ q̄ p̄ totū reg
gnū facit clamare: si q̄s me offēderit rede/
at me: z oia indulgē. Itaqz certū est q̄ sic
multis indulgē. z p̄trea in ei⁹ curia sunt
oēs iteruentire paratī p̄ sic redeuntibz / nō
ne multū sperare dz aliq̄s q̄ offēderit re/
gē inuenire mīscdīam apud eū absqz diffi/
dentia. Expone z applica: notādo illd p̄s
Sperent in te q̄ nouerūt nomē t. dñe zc.

Dñica. **vj. post Trinitatis**

Sermo. j.

Nisi abunda
uerit iusticia v̄ra plus q̄ scri/ **ba**
z phariseoz: nō intrabit
in reg. celoz. Matt. v. Quicūqz baptizati
sum⁹ in ch̄o iesu: in morte ip̄s⁹ baptizati
sum⁹. Ro. vj. Jo bñ decet vt abūdet iusti
cia nraz. In illis aut̄ p̄bis tangit triplex
consideratio.

Prima est baptismalis. Quicūqz in ch̄o
baptizati sum⁹.

Secda est spūalis sanctificatiōis. in ch̄o
iesu q̄ oēs sanctificat.

Tertia est spēalis miseratiōis. i morte
ip̄s⁹ zc. De his tribz Apo. j. Dilexit nos z
lauit nos a pctis nris in sanguie suo.

Nisi abunda. zc.

Prim⁹ ar. An p̄uenient diffinīat ius
sticia a legis p̄t: Iusticia ē p̄stans z
p̄petua volūtas ius suū vnicūqz tribuēs.
Nō. Sola dei volūtas ē p̄petua. q̄ si iu
sticia ē p̄petua volūtas i solo deo ē iusticia
Rūdet tho. ij. q. lviij. Sic dr̄ **Fr̄d. lib.**
erym. Iust⁹ dz q̄ ius custodit. Ad h̄ aut̄ q̄
act⁹ sit p̄tuosus circa q̄cūqz materiā opoz
tet q̄ sit volūtari⁹ z q̄ sit stabīl z firm⁹. q̄a
vt dr̄ p̄hs. ij. etb. Optet q̄ opez scīs z el/